

Číslo: 8073/2021-2022

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **25. 03. 2022** a od **28. 03. 2022** do **29. 03. 2022**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola Eugena Ruffinyho, Zimná 190/144, Dobšiná	
Zriaďovateľ	Mesto Dobšiná

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Jaroslav Hutník, riaditeľ školy

Mgr. Pavol Fajdek, zástupca riaditeľa školy

Mgr. Janka Liptáková, zástupkyňa riaditeľa školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 8073/2021-2022 zo dňa 22. 03. 2022 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

Mgr. Andrea Balážiová, školská inšpektorka, ŠIC Košice .....

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Práca pedagogického asistenta (PA) so žiakmi so zdravotným znevýhodnením (ZZ)

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Tematická inšpekcia bola vykonaná v štátnej plnoorganizovanej základnej škole (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským, ktorá v školskom roku 2021/2022 vzdelávala spolu 670 žiakov, z nich na 1. stupni v 19 triedach 381 žiakov a v 14 triedach 2. stupňa 289 žiakov. Proces výchovy a vzdelávania zabezpečovalo 41 učiteľov, 5 vychovávateľiek školského klubu detí a 7 PA. V škole pracoval inkluzívny tím tvorený 1 školským špeciálnym pedagógom (úväzok 8 hodín/týždenne), 2 sociálnymi pedagógmi a 1 psychológom. Z celkového počtu 8 PA boli 4 pre žiakov so ZZ a 4 pre žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia. Z normatívnych finančných prostriedkov boli financovaní na plný úväzok 4 PA pracujúci so žiakmi so ZZ. Európske štrukturálne a investičné fondy škola využila pri financovaní 4 PA, ktorých získala v rámci národného projektu *Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov* 2. ZŠ požadovala na základe odporúčania poradenských zariadení finančné prostriedky na osobné náklady pre 13 PA.

Na 1. stupni ZŠ sa vzdelávalo formou školskej integrácie 16 žiakov so ZZ, s 13 z nich pracovali na vyučovacej hodine PA. V 1. ročníku pracoval PA s 1 žiakom so sluchovým postihnutím (SP), v 2. ročníku s 10 žiakmi (9 žiakov s mentálnym postihnutím (MP) a 1 žiak so SP), v 3. ročníku s 1 žiakom so SP a v 4. ročníku s 1 žiakom s telesným postihnutím (TP).

Na 2. stupni ZŠ sa vzdelávalo 19 integrovaných žiakov so ZZ, so 17 z nich pracovali na hodine PA. V 5. ročníku pracoval PA s 3 žiakmi (1 s autizmom a inými pervazívnymi vývinovými

poruchami a 2 s MP, v 6. ročníku s 2 žiakmi s vývinovými poruchami učenia (VPU) a 1 žiakom s poruchami aktivity a pozornosti (PAP), v 7. ročníku s 3 žiakmi (2 s VPU a 1 s TP), v 8. ročníku s 1 žiakom s MP a v 9. ročníku so 7 žiakmi (4 s VPU, 1 s narušenou komunikačnou schopnosťou, 1 so SP a 1 s MP).

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

Zistenia z analýzy dokumentácie

V predloženej „Pláne činnosti pedagogického asistenta v školskom roku 2021/2022“ boli rozpracované úlohy pre PA, ktoré vyplývali z ich pracovnej náplne. K hlavným činnostiam vo výchovno-vzdelávacom procese patrila bezprostredná spolupráca s učiteľom v triede, uľahčovanie adaptácie žiaka so ZZ na školské prostredie, spoluorganizovanie činnosti žiaka so ZZ počas výchovno-vzdelávacieho procesu v škole v súlade s pokynmi učiteľa, sprevádzanie žiakov so ZZ mimo triedy a vykonávanie pedagogického dozoru počas prestávok. Podieľali sa na organizovaní rôznych aktivít (speváckych, hudobných, tanečných, výtvarných, dramatických a pod.), športových podujatí, výletov a exkurzií. V prípade potreby zabezpečovali komunikáciu so zákonnými zástupcami žiakov. Štvrtročné správy o činnosti pravidelne vypracovávali všetci PA a predkladali ich riaditeľovi školy.

Škola v zmysle odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie zabezpečila v aktuálnom školskom roku 4 PA pre 30 žiakov so ZZ, z nich 29 potrebovalo podporu PA na 100 % vyučovacích hodín a 1 na 75 % hodín. PA vykonávali v ZŠ svoju činnosť v súlade s týždenným rozvrhom asistentov učiteľa. Úzko spolupracovali s vyučujúcimi v triede podľa ich pokynov.

Kontrolovaná dokumentácia žiakov so ZZ bola kompletná a vedená v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Jej súčasťou bol návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so ŠVVP v materskej škole, základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole s podpísaným informovaným súhlasom zákonných zástupcov, žiadosť zákonného zástupcu o zmenu formy vzdelávania, správy zo psychologického a špeciálnopedagogického vyšetrenia, v niektorých prípadoch aj správy od odborných lekárov a individuálne vzdelávacie programy (IVP). Predložené IVP boli vypracované na celý cyklus vzdelávania (pre primárne a následne pre nižšie stredné vzdelávanie), obsahovali informácie o úprave podmienok, obsahu, foriem, metód a prístupe vo výchove a vzdelávaní žiaka, o miere poskytovanej odbornej pomoci zo strany poradenského zariadenia i materiálnych podmienkach a pomôckach v súlade s odporúčaniami poradenského zariadenia. Písomné vyhodnotenie dosiahnutej úrovne korekcie žiakov so ZZ školská špeciálna pedagogička nerobila. S IVP boli oboznámení všetci vyučujúci žiaka aj zákonní zástupcovia, čo potvrdili svojím podpisom.

Zistenia inšpektorov na hospitovaných hodinách potvrdili, že odporúčania zariadení poradenstva a prevencie boli vo vyučovacom procese akceptované.

Zistenia z riadeného rozhovoru s PA

Štátna školská inšpekcia uskutočnila počas výkonu inšpekcie riadené rozhovory so 4 PA.

Všetci PA sa vyjadrili, že sú rovnocenným členom pedagogického zboru, zúčastňovali sa na zasadnutiach pedagogickej rady aj na pracovných poradách. Predložené zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady však preukázali, že PA sa ich zúčastňovali sporadicky a nepravidelne. Rovnako sa nepotvrdili ich vyjadrenia o aktívnom zapájaní sa do diskusie a hľadani rôznych spôsobov riešenia výchovno-vzdelávacích výsledkov žiakov so ZZ. Členmi poradných orgánov riaditeľa školy neboli a nezúčastňovali sa na ich zasadnutiach. PA v rozhovore ďalej uviedli, že učitelia akceptujú ich návrhy, spätnú väzbu o výchovno-

vzdelávacím výsledkoch žiakov so ZZ a zapracúvajú tieto informácie do IVP týchto žiakov. Negatívom bolo, že len polovica z nich v škole spolupracovala so školským špeciálnym pedagógom, ktorý ich informoval o zdravotnom stave a špecifických potrebách žiakov so ZZ, o výchovných problémoch týchto žiakov, o obsahu IVP a o význame používania špeciálnych didaktických a kompenzačných pomôcok, ktoré žiaci so ZZ využívali v edukačnom procese. PA v rozhovore potvrdili, že spolupráca so školským špeciálnym pedagógom nie je postačujúca a potrebujú viac informácií o špecifikách práce so žiakmi so ZZ. Všetkých PA v škole metodicky usmerňovali triedni učitelia týchto žiakov. Z rozhovoru ďalej vyplynulo, že PA sa najčastejšie podieľali na prekonávaní jazykových, zdravotných a sociálnych bariér zdravotne hendikepovaných žiakov, menej často ich informačných a priestorových ťažkostí. Svoj prínos v kontexte ku žiakovi videli v lepšom pochopení učiva a pomoci pri všetkých činnostiach spojených s ich edukačným procesom. Ako negatívum v tejto súvislosti uviedli, že žiaci chodia niekedy na vyučovanie nepripravení a často bez základných pomôcok, preto svoj prínos v kontexte učiteľov hodnotili najčastejšie najmä pri zabezpečení učebných potrieb na vyučovanie a poskytovaní individuálnej priebežnej spätnej väzby o dosiahnutých učebných výsledkoch. Komunikovali so zákonnými zástupcami žiakov so ZZ s cieľom ich informovať o dosiahnutých učebných výsledkoch ich detí.

Požadované kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti spĺňali 4 PA, z nich 1 získala vzdelanie v odbore zameranom na špeciálnu pedagogiku a 1 PA si toto vzdelanie aktuálne dopĺňala. Všetci absolvovali a mali ukončené adaptačné vzdelávanie. Kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti nespĺňali 4 PA¹, z nich 3 si pedagogické vzdelanie dopĺňali štúdiom v požadovanom študijnom odbore. Všetci PA uviedli, že sa naďalej vzdelávajú v problematike žiakov so ZZ, zúčastňujú sa interných vzdelávaní a odborných seminárov. Avšak v predloženom „Pláne profesijného rozvoja na školský rok 2021/2022“ vzdelávanie pre PA zamerané na prácu so žiakmi so ZZ absentovalo.

Zistenia z priameho pozorovania v triede pri práci PA so žiakmi so ZZ

Činnosť PA vo výchovno-vzdelávacom procese bola pozorovaná na 15 vyučovacích hodinách, z toho 6 vyučovacích hodín na 1. stupni² a 11 na druhom stupni³ ZŠ.

Na sledovaných hodinách pracovali PA v bežnej triede s konkrétnym žiakom alebo so skupinou žiakov so ZZ súbežne s učiteľom. Všetci PA si boli vedomí svojich kompetencií, poznali silné a slabé stránky žiakov a mali ich dôveru. Pri práci so žiakmi so ZZ rešpektovali názory a rozhodnutia učiteľa a riadili sa jeho inštrukciami. Takmer všetci boli aktívni a polovica z nich prichádzala aj s vlastnou iniciatívou. Spoluorganizovali činnosť počas vyučovania v súlade s pokynmi učiteľa, vysvetľovali žiakom so ZZ zadanie úloh, pomáhali im pri orientácii v učebnici alebo v zošite, udržať pozornosť a sústredenosť vo vyučovacom procese, motivovali ich k činnosti a umožňovali im pracovať vlastným učebným a pracovným tempom. Na väčšine hospitovaných hodín PA oceňovali pozitívne prejavy učenia sa a správania žiakov so ZZ a podporovali ich samostatnosť a zodpovednosť za učebné výsledky. Prejavy problémového správania sa žiakov so ZZ sa na vyučovaní nevyskytli. Zohľadňovali vzdelávacie potreby žiakov so ZZ, poskytovali im opakované vysvetlenie úlohy a poskytovali pomoc pri riešení úloh v nevyhnutnej miere. Ojedinele napovedali správne riešenia. Úlohy za žiakov so ZZ neprepisovali, ani nepísali namiesto nich odpovede. Na väčšine vyučovacích hodín absentovalo poskytnutie prestávky žiakom so ZZ na oddych, relaxačné kútiky boli vytvorené

¹ 1 PA mala ukončené vzdelávanie na strednej zdravotnej škole, jej pracovná zmluva končila 30. 06. 2022;

² vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra a matematika;

³ vo vyučovacích predmetoch slovenský jazyk a literatúra, matematika, biológia a geografia;

na chodbách školy. Využívanie kompenzačných pomôcok (tabuľka s abecedou, číselným radom, násobilkou a pod.) bolo pozorované v malej miere, len v prípade potreby. Na konci vyučovacej hodiny zväčša absentovalo zhodnotenie činnosti žiaka (čo sa mu podarilo splniť a v čom mal nedostatky). Všetci PA mali so žiakmi priateľský vzťah, akceptovali ich a správali sa voči nim trpezlivo a tolerantne. Aplikovanie odporúčaní poradenských zariadení pri práci so žiakmi so ZZ bolo na hospitovaných hodinách pozorované, takmer všetci sedeli v prvých laviciach, PA im zabezpečovali nevyhnutnú pomoc pri edukačných činnostiach, v prípade potreby aj samoobslužných činnostiach a presune do inej triedy.

Zistenia z rozhovoru s vyučujúcim daného predmetu

V riadených rozhovoroch sa vyjadrilo 15 vyučujúcich, ktorí pracovali na hodine s PA. Všetci potvrdili, že PA sú si vedomí svojich kompetencií a svojho postavenia v triede a rešpektovali ich názory. Podľa ich vyjadrenia väčšina PA (73,3 %) poznala silné a slabé stránky žiakov so ZZ. Ďalej uviedli, že približne polovica PA bola aktívnych, avšak menej prichádzali s vlastnou iniciatívou. Na pokyny učiteľa čakalo 73,3 % PA. Ďalej sa učitelia vyjadrili, že PA uplatňovali pri práci so žiakmi so ZZ najčastejšie individuálnu činnosť v triede pri bežnej výučbe súbežne s učiteľom a ich spolupráca bola efektívna. Ojedinele diktáty a písomné práce, v súlade s odporúčaním poradenského zariadenia, písali v inej miestnosti. Žiakom so ZZ pomáhali PA pochopiť zadanie úloh a preberané učivo, napomáhali motivovať k činnosti, udržať ich pozornosť. Väčšina z nich hľadala spôsob, ktorý bol pre žiaka so ZZ vyhovujúci a podporovali samostatnosť a zodpovednosť za výsledky učenia sa. Overovali správnosť riešenia pridelených úloh a oceňovali pozitívne prejavy učenia sa a správania. Len ojedinele sa stávalo, že PA plnil úlohy za žiaka so ZZ alebo napovedal správne riešenia. Takmer všetci PA na konci vyučovacej hodiny poskytovali vyučujúcemu spätnú väzbu o napĺňaní cieľov vzdelávania a činnosti žiaka so ZZ, len 2 vyučujúci to od PA nevyžadovali. Podľa ich vyjadrenia bola atmosféra na vyučovacej hodine v prítomnosti pedagogického asistenta pozitívna, priateľská, tvorivá a dynamická. Väčšina vyučujúcich v rozhovore uviedla, že im chýbalo pravidelné informovanie zo strany školského špeciálneho pedagóga o žiakoch so ZZ a o uplatňovaní potrebných špecifických postupov pri práci s týmito žiakmi.

1.3 INÉ ZISTENIA

Žiadne

2 ZÁVERY

Škola zabezpečila pre žiakov so ZZ PA, ktorí svoju činnosť vykonávali v súlade s náplňou práce a rozvrhom hodín. Dokumentácia žiakov so ŠVVP bola kompletná a do ich IVP boli zapracované odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

Všetci PA boli v škole akceptovaní ako rovnocenní členovia v pedagogickom zbore školy. Na zasadnutiach pedagogickej rady sa zúčastňovali sporadicky, členmi metodických orgánov neboli. Kvalifikačné požiadavky na výkon pracovnej činnosti spĺňali 4 PA z 8. Svoje profesijné kompetencie týkajúce sa žiakov so ZZ si PA rozvíjali účasťou na interných vzdelávaníach organizovaných školou.

Vo výchovno-vzdelávacom procese PA najviac spolupracovali s triednymi učiteľmi žiakov so ZZ a pomáhali žiakom pri prekonávaní bariér v školskom prostredí. S IVP boli oboznámení školským špeciálnym pedagógom na začiatku školského roka, odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie aplikovali do vyučovacieho procesu.

Negatívom bolo, že školský špeciálny pedagóg nevykonával svoju činnosť v potrebnom rozsahu, neposkytoval špeciálnopedagogické intervencie žiakom so ZZ a metodicky neusmerňoval prácu PA ani vyučujúcich. Pravidelné stretnutia s PA za účelom skvalitnenia ich práce neorganizoval. Zlepšenie si vyžaduje aj zhodnotenie výkonu žiaka so ZZ na konci vyučovacej hodiny PA a poskytnutie konštruktívnej spätnej väzby s cieľom navrhnuť možnosti riešenia na zlepšenie do ďalšej hodiny. V minimálnej miere bola využívaná možnosť zaraďovania prestávok na oddych počas činností žiakov so ZZ, čo negatívne vplývalo na udržiavanie ich pozornosti počas celého vyučovacieho dňa.

Všetci oslovení učitelia, vedúci pedagogickí a odborní zamestnanci potvrdili, že PA svojím pôsobením v triede prispievali k zlepšeniu prístupu žiaka so ZZ k učeniu, k jeho samostatnosti a zvýšeniu záujmu o dianie v škole. PA boli vnímaní ako pozitívny prínos pre školu a ich pomoc pri edukácii žiakov so ŠVVP výrazne prispievala i školskej integrácii a vytváraniu inkluzívneho prostredia v škole. Priame pozorovania práce PA v triedach potvrdili ich opodstatnenosť, svojou prácou prispievali k pozitívnej a priateľskej atmosfére vyučovania.

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- zabezpečiť školského špeciálneho pedagóga na plný úväzok;
- na konci vyučovacej hodiny poskytovať žiakom so ZZ primeranú konštruktívnu spätnú väzbu o ich učebnom výkone;
- zaistiť účasť PA na zasadnutiach pedagogickej rady a metodických orgánov;
- zaistiť vzdelávanie pre PA v oblasti problematiky práce so žiakmi so ZZ;
- zaradiť vo väčšej miere prestávky na oddych počas činnosti žiakov so ZZ;

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. Rozvrhy hodín tried
2. Rozvrhy hodín PA
3. Dokumentácia žiakov so ZZ (návrh, IVP)
4. Zápisnice zo zasadnutia pedagogickej rady
5. Zápisnice zo zasadnutia metodických orgánov
6. Doklady o dosiahnutom vzdelaní PA
7. Plán profesijného rozvoja na školský rok 2021/2022
8. Správy o činnosti PA
9. Písomné odporúčania zariadení poradenstva a prevencie k žiadosti o pridelenie PA
10. Plán činnosti PA na školský rok 2021/2022

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: PaedDr. Ľudmila Hromjaková

Dňa: 05. 04. 2022

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Jaroslav Hutník

**Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 13. 04. 2022
v Košiciach:**

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Košice:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Jaroslav Hutník

.....

**Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní
od prerokovania):**

Mgr. Jaroslav Hutník, riaditeľ školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Ľudmila Hromjaková, školská inšpektorka

.....

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti